

16 municipis propers a l'Observatori del Montsec obtenen la màxima protecció contra la contaminació lluminosa

- TES preserva 1.600 km² de l'entorn de l'Observatori Astronòmic, on es pot veure el cel nocturn més fosc de Catalunya
- La renovació de l'enllumenat públic de la zona durant els últims 10 anys ha millorat la qualitat del medi nocturn
- En les properes setmanes, la Unesco desvetllarà si concedeix l'acreditació internacional de reserva i destí turístic *Starlight*, de foment de la protecció del cel nocturn en espais destacats, a la serralada del Montsec
- L'acreditació permetria visualitzar la marca turística "Montsec" a nivell mundial

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, ha resolt fixar l'Observatori Astronòmic del Montsec com a punt de referència, figura màxima de protecció contra la contaminació lluminosa, per a la preservació de l'excel·lent qualitat del cel nocturn de la serralada del Montsec. Aquesta [resolució](#), publicada avui al Diari Oficial de la Generalitat, protegeix tant l'observatori com els 16 municipis de la seva àrea d'influència, amb una superfície de 1.600 km²: Àger, Alòs de Balaguer, Artesa de Segre, les Avellanes i Santa Linya, la Baronia de Rialb, Camarasa, Foradada, Os de Balaguer, Ponts, Vilanova de Meià, Castell de Mur, Gavet de la Conca, Isona i Conca Dellà, Llimiana, Ivars de Noguera i Sant Esteve de la Sarga.

Les zones d'especial valor astronòmic o natural han de ser protegides enfront de la contaminació lluminosa de manera específica per garantir la preservació de la biodiversitat i assegurar que es mantinguin unes condicions de fosc natural que permetin l'observació del firmament en les millors condicions. Aquestes zones d'especial valor són els anomenats punts de referència. La Llei d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn preveu que per a aquests punts s'estableixi una regulació específica en funció de la distància a què es trobin de l'àrea en qüestió. Donat que la contaminació lluminosa és un fenomen que pot tenir efectes a llarga distància, per tal de dotar a aquestes zones de la protecció adequada, és necessari que una superfície del seu entorn, l'àrea d'influència, compleixi unes condicions específiques pel que fa a les instal·lacions d'il·luminació, condicions que, en alguns casos, poden ser

més restrictives que les prescripcions contemplades amb caràcter general per la normativa en matèria de contaminació lluminosa.

Les especificacions que es demanen fan referència al tipus de làmpades, ja que només se'n poden instal·lar de vapor de sodi o LED ambre (ambdues de color ataronjat) i els pàmpols de les lluminàries no poden emetre més de l'1% de la llum cap al cel.

Millora de la qualitat del medi nocturn

La col·laboració del Departament de Territori i Sostenibilitat amb el Consorci del Montsec i els consells comarcals de la Noguera i del Pallars Jussà ha permès dur a terme una important renovació de l'enllumenat públic de la zona durant els últims 10 anys, amb una inversió a les instal·lacions d'uns 2 milions d'euros, dels quals 800.000 € han estat subvencionats pel Departament. Aquesta inversió ha comportat una millora de la qualitat del medi nocturn. L'última campanya de mesures de la qualitat del cel del Montsec que ha fet el Departament de Territori i Sostenibilitat, corresponent a l'any 2012, constata que a les zones interiors no hi ha hagut empitjorament de les condicions en l'última dècada i que s'ha detectat una millora en alguns casos, fruit dels projectes de canvi d'enllumenat.

Candidatura a l'acreditació internacional de reserva i destí turístic *Starlight* de la Unesco

Està previst que, en les properes setmanes, la Unesco desvetlli si concedeix l'acreditació internacional de reserva i destí turístic *Starlight* a la zona del Montsec per fomentar la protecció del cel nocturn en espais destacats. Aquesta acreditació permetria visualitzar la marca turística "Montsec" a nivell mundial, tenint en compte que hi ha una vintena de destins turístics amb aquesta distinció en tot el planeta.

Els valors del cel del Montsec

El Montsec disposa del cel nocturn més fosc de Catalunya. Ha estat i és voluntat del Govern de Catalunya preservar aquest cel natural com a recurs per a la recerca astronòmica i per a la divulgació i educació del coneixement del firmament. La protecció del cel nocturn és un element de qualitat ambiental per al medi i de qualitat de vida per la ciutadania, ja que permet respectar els rellotges biològics de les persones i l'equilibri dels ecosistemes. Cada vegada són més coneguts els efectes pertorbadors de la contaminació lluminosa sobre la qualitat de vida de les persones, les alteracions de la biodiversitat, la fauna, la flora, els ecosistemes, l'astronomia, el consum energètic i el patrimoni cultural.

La serra del Montsec ha estat reconeguda des de fa molts anys com un dels llocs amb excepcionals condicions d'observació astronòmica, tant pels seus condicionants meteorològics com per la baixa afectació de la contaminació lluminosa. Des d'abans dels anys 90 aquesta zona ha estat utilitzada per col·lectius d'aficionats a l'astronomia com a lloc de referència per realitzar observacions. A mitjans dels 90, fruit de la voluntat de membres d'aquests col·lectius, la Generalitat va posar en marxa el projecte del Parc Astronòmic del Montsec.

1 de març de 2013